

A

ABAS (Ἄβας)

III w.? / ?

Znany z *Liber Suda* (α 20): Ἄβας· σοφιστής, Ἱστορικὰ ὑπομνήματα καὶ Τέχνην ἑπτορικὴν καταλιπὼν („Abas: sofista, pozostawił po sobie *Komentarze historyczne i Sztukę retoryczną*”). W przypadku pierwszego dzieła nie musiała być to praca historyczna; niewykluczone, że Abas był autorem komentarzy do dzieł Herodota, Tukidydesa lub Ksenofonta, podobne do tych, jakie pisali inni sofisci (zob. I: Sabinos). Można przypuszczać, że działał współcześnie z Hermogenesem (zob. I) bądź żył nieco później (ten ostatni zmarł ok. 230 r.), gdyż jest cytowany w datowanych na ok. poł. III w. scholiach do Hermogenesa (Walz VII, s. 203).

Znanych jest jeszcze dwóch autorów greckich o tym imieniu. Pierwszy napisał *Τρωικά*, utwór o dynastiach trojańskich (Jacoby, *FGrHist* 46), o drugim wspomina jedynie Focjusz (cod. 190) jako o postaci pojawiającej się w *Historii nowiej* (Καينὴ ἱστορία) Ptolemaiōsa Chennosa (I w.). Jacoby przyjął, że ten ostatni Abas jest także autorem mitycznych dziejów trojańskich i wykluczył jego utożsamienie z sofistą (s. 526: „scheint swindel autor nicht der nach Hermogenes lebenden retor der ἱστορικὰ ὑπομνήματα verfasste”). Podobnie postąpił Tomberg, wydawca fragmentów Chennosa (s. 170, przyp. 19: „Auch der Autor Abas sei erschwindert und nicht mit dem rhetor, der i. v. schrieb [*Liber Suda*], identisch”).

Literatura: Schwartz, *RE* I (1894), Abas 11, col. 19; Jacoby, *FGrHist* 46; K. Tomberg, *Die Kaine Historia des Ptolemaios Chennos. Eine literarhistorische und quellenkritische Untersuchung*, Bonn 1967. **KS**

ABLABIOS [1] (Ἀβλάβιος)

kon. IV w. / Galacja (Ankyra?)

Adresat dwóch listów Libaniosa z 390 i 391 r. (ep. 921, 1015). Urodził się i działał w Galacji (ep. 921: ταὐτὸ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἡμῖν πέπρακται Γαλάτας). Według Libaniosa komponował mowy lepsze od tych, które wygłaszają na forum w Rzymie (ep. 921: τὸν στενωπὸν δὲ ἐκείνον τὸν ἔχοντά σοι τὴν οἰκίαν, ἐν ἧ σὺ σκοπεῖς περὶ τῶν λόγων, οὐς εἰς τὸν λεῶν οἴσεις, λαμπρότερον ἔγωγε πάσης ἀγορᾶς εἶναι φημι καὶ αὐτῆς γε τῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰ ἄλλα ἀποκρουπούσης). W 390 r. Libanios żalił się (ep. 921), że Ablabios dotąd nie przysłał do niego żadnego ze swoich studentów. Rok później (ep. 1015) przybył Letoios, który chciał też, aby i inni jego koledzy ze szkoły Ablabiosa – za zgodą nauczyciela – udali się do Antiochii. Ablabios był zapewne poganinem (ep. 921: καὶ γὰρ τὸν Ὀλυμπὸν τὸ ὄρος τῶν κεκοσμημένων στοῶν διὰ τὸ τοὺς θεοὺς ἐν αὐτῷ διατοῖβειν). Według *PLRE* być może sprawował jakiś urząd (ep. 1015: ὑπὸ τοῦ παρόντος σχήματος).

Chyba inny Ablabios przywiózł Libaniosowi list Juliana Apostaty z Galii, na który retor odpowiedział w maju 356 r. (ep. 493=B24). Nie ma poza imieniem podstaw do jego identyfikacji z Ablabiosesem z Galacji. Natomiast ten ostatni bywa utożsamiany z sofistą Ablabiosesem (zob. I: Ablabios 2) znanym z listów Grzegorza z Nazjanzu (zob. I) i Grzegorza z Nyssy (zob. I) oraz z Ablabiosesem (zob. I: Ablabios 3) uczniem sofisty Troilosa (zob. I), nowacjańskim prezbiterem w Konstantynopolu, a potem biskupem Nikai. Pierwsza identyfikacja wydaje się możliwa, druga raczej nie, ze względów chronologicznych. Jakiś Ablabios (Jacoby, *FrGrHist* 708) pojawia się w *Getica* Jordanesa

jako historyk Gotów, który pisał o najstarszych dziejach tego plemienia, do jego przybycia nad Morze Czarne (rozd. 28). Wspominał też o podziale Gotów na dwa szczepy (rozd. 82) i wyjaśniał etymologię nazwy Herulów (rozd. 117). Jego datowanie i identyfikacja są niepewne. Niektóre cechy relacji mogą wskazywać na sofistę, stąd ostrożne sugestie (Janiszewski) utożsamienia z Ablabiosem z Galacji lub innym z jego imienników (zob. I: Ablabios 2 i 3).

Literatura: *PLRE* I Ablabius 2; Sievers (1868), ss. 186, 269; Seeck, *RE* I (1894), Ablabius 2 i 3, coll. 103–104; Seeck (1906), s. 35 (I); Criore (2007), ss. 71, 98; P. Janiszewski, „Ablabios *descriptor Gothorum gentis egregius* i studia nad fragmentami zaginionych dzieł historyków antycznych”, [w:] *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, t. VI, red. P. Janiszewski, E. Wipszycka, R. Wiśniewski, Warszawa 2007, ss. 9–31.

PJ

ABLABIOS [2] (Ἀβλάβιος)

2 poł. IV w. / ?

Adresat trudnego do datowania listu (ep. 233) Grzegorza z Nazjanzu (zob. I) oraz być może listu (ep. 21) Grzegorza z Nyssy (zob. I). Grzegorz z Nazjanzu gani go (przekł. J. Stahr poprawiony za wydaniem): „Dowiaduję się, że palisz się do sofistyki (σε σοφιστικῆς ἐρώων) i że cudowna to rzecz: napuszyście gadać, dumnie spoglądać, kroczyć wyniośle i z głową zadartą, a duchem przenosić się hen, do Maratonu i Salaminy – to wszak wasze zabawki – o niczym innym nie myśleć, jak o Miltiadesach, Kynaigeirosach, Kallimachosach, Lamachosach, nastroić się całkiem sofistyczne, i jak najzdobniej z zawodem”. Ostrzega go, aby pochłonięty sofistyką (τὸ ὄλον εἰ σοφιστής) nie zapomniał o ich przyjaźni i zapowiada: „poigrasz na krótko wśród młokosów (ἴσθι βραχέα μὲν παίζων ἐν τοῖς μειρακίοις), ale sam z siebie długo naigrywać się będziesz, kiedy ci rozum przyjdzie do głowy”. Trudno powiedzieć, gdzie Ablabios działał, ale na pewno był nauczycielem retoryki.

List (ep. 21) Grzegorza z Nyssy zaczyna od pytania: „Jaka jest owa sztuka myśliwska gołębi?” (Τέχνη τίς ἐστὶ περισσεῶν θηροετικῆ τοιαύτη). Otóż ptaki namaszczają wonnościami skrzydła jednego z nich i wysyłają go na zewnątrz stada. Miła woń oswaja i przyciąga inne gołębie, które przystępują do nich. Teraz następuje drugie pytanie: „Co chciałem przez to powiedzieć na wstępie?” (τί βουλόμενος ἐντεῦθεν προοιμιάζομαι:). Otóż Grzegorz wysłał Ablabiosowi Diogenesa, syna Bazylego, który ma już namaszczone skrzydła duszy wonnym olejkiem (τῷ θεῖῳ μύρῳ τὰς τῆς ψυχῆς πτέρυγας διαχορίσας) i dlatego będzie miłym towarzyszem dla Ablabiosa i przyciągnie do niego innych. Taki list polecający mógł być wysłany do nauczyciela, ale i do biskupa. W rękopisach list jest różnie adresowany: τοῦ αὐτοῦ Ἀβλαβίου ἐπισκόπου, τοῦ αὐτοῦ, πρὸς ἐλευθέραν. Pierwszy z adresów sugeruje identyfikację z biskupem Ablabiosem, do którego Grzegorz z Nyssy wysłał inny list (ep. 6: Ἀβλαβίου ἐπισκόπου). Utożsamienie adresatów obu listów Nysseńczyka jest jednak niepewne. Być może biskupowi Ablabiosowi Grzegorz dedykował grecki traktat *Ad Ablabium. Quod non sint tres dei*. Oba listy Grzegorza z Nyssy nie muszą być jednak adresowane do sofisty Ablabiosa znanego z pisma Grzegorza z Nazjanzu.

Identyfikowany bywa z sofistą Ablabiosem (zob. I: Ablabios 1) uczącym w latach 390–391 retoryki w Galacji, znanym z przekazu Libaniosa, oraz z Ablabiosem (zob. I: Ablabios 3), który po 412 r. został nowacjańskim biskupem Nikai i tu nauczał retoryki. W pierwszym przypadku utożsamienie wydaje się możliwe, w drugim na przeszkodzie stoi chronologia.

Literatura: *PLRE* I Ablabius 2.

PJ

ABLABIOS [3] (Ἀβλάβιος)

IV/V w. / Konstantynopol, Nikaia

Znany z przekazu Sokratesa (*HE* VII 12), który pisze o nowacjańskim biskupie Konstantynopola Chrysanthiosie (przekł. S.J. Kazikowski): „a o Kościół swój dbał tak

gorliwie, że ze szkoły Troilosa Sofisty ściągnął Ablabiosa, najzdolniejszego ze współczesnych sobie retorów, i wyświęcił go na prezbitera. Jego to wytworne, a zarazem mocne powiedzenia krążą podawane z ust do ust. Ale różnie Ablabios został biskupem Kościoła nowacjańskiego w Nikai, gdzie jednocześnie nauczał wymowy” (οὗτω δὲ ἦν περὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐκκλησίαν σπουδαίως, ὡς καὶ Ἀβλάβιον τὸν {ἑαυτοῦ} γενναιότατον ῥήτορα τοῦ σοφιστοῦ Τρωίλου συλλαβεῖν καὶ πρὸς τὴν τοῦ πρεσβυτέρου τάξιν προχειρίσασθαι. οὐ γλαφυραὶ προσομιλῖαι καὶ σύντονοι φέρονται. Ἀλλ’ Ἀβλάβιος μὲν ὕστερον τὴν ἐν Νικαίᾳ τῶν Ναυατιανῶν ἐκκλησίᾳς ἐπίσκοπος κατέστη, ἐν ταῦτῳ καὶ σοφιστεύων ἐν ταύτῃ). Ponieważ Chrysanthios był biskupem w latach 412–419¹, w tym też okresie Ablabios został prezbitarem w Konstantynopolu, wcześniej zatem uczył się u Troilosa (zob. I), później zaś został biskupem Nikai. Sokrates podziwiał jego powszechnie znane, napisane wykwinnym stylem i mocne wypowiedzi czy też teksty określone mianem προσομιλῖαι².

Identyfikowany z Ablabiosesem z Galacji (zob. I: Ablabios 1), znanym z listów Libaniosa, oraz Ablabiosesem (zob. I: Ablabios 2), znanym z listów Grzegorza z Nazjanzu (zob. I) i może też Grzegorza z Nyssy (zob. I). Pierwsza propozycja wydaje się błędna: Ablabios z Galacji w 390 i 391 r. był już uznanym sofistą prowadzącym szkołę w rodzinnej prowincji (w Ankyrze?), a ponadto był zapewne poganinem. Jest mało prawdopodobne, aby potem uczył się u Troilosa i zaczął karierę kościelną po 412 r. Przeciwnie drugiej identyfikacji może natomiast przemawiać to, że sofista znany Grzegorzowi z Nazjanzu musiał działać przed jego śmiercią w 390 r., tymczasem Ablabios znany z przekazu Sokratesa dopiero ponad 20 lat po śmierci Grzegorza został prezbitarem w Konstantynopolu.

Literatura: *PLRE* I Ablabius 2; Seeck, *RE* I (1894), Ablabius 2, col. 103; Seeck (1906), s. 35 (I); P. van Nuffelen, *Un héritage de paix et de piété. Étude sur les histoires ecclésiastiques de Socrate et Sozomène*, Leuven–Paris–Dudley 2004, ss. 7, 14–20, 42; Cribiore (2007), ss. 71, 98. PJ

ABURGIOS / ABUREIOS (Ἀβούργιος / Ἀβουρήϊος)

2 poł. IV w. / Arabia

Według indeksu Richtsteiga sofista Aburgios (Ἀβούργιος σοφιστής) to adresat listu (ep. 1016) Libaniosa z 388 r., wspomniany w innym, z 392 r. (ep. 1035), różny od Aburgiosa z Cezarei Kappadockiej (Ἀβούργιος ἄρχων), prefekta *praetorio Orientis* w 378 r. (*PLRE* I Aburgios), adresata dwóch innych listów (ep. 907, 960). W przypadku listów (ep. 1016, 1035), w których pojawia się sofista, Foerster (i Richtsteig), przyjmując imię „Aburgios”, dokonał korekty, ponieważ w rękopisach pojawiają się formy: ἄβουρηῖω, ἄβουρήϊος (ep. 1016) i ἀπουρήϊον (ep. 1035). Seeck raz przyjmuje imię Aburgios (*RE*), raz Abureios ([1906], ss. 35, 448). Schmid (*RE*), *PLRE* i Cribiore pozostają przy „Abureios”.

Jego szkołę umieszcza się (Cribiore) w Arabii, ponieważ w liście (ep. 1035) wysłanym w 392 r. do Bonosa (zob. I), wówczas namiestnika tejże prowincji, Libanios wspomina, że „mądry” Aburgios napisał panegiryk na cześć Bonosa (Foerster: τὸν μὲν σοφὸν Ἀβούργιον εὐφραίνε τῇ φωνῇ). W liście (ep. 1016) wysłanym nieco wcześniej, w 388 r., do samego Aburgiosa Libanios nazywa go „szlachetnym” i życzy, aby Muzy wspierały go jako nauczyciela budzącego zapal do retoryki (Ἀβούργιος ὁ γενναῖος, ὃν φυλάττειεν αἱ Μοῦσαι τῇ ῥητορικῆς ἐπιθυμοῦσῃ νεότητι). Przy okazji Libanios wspomina, że Aburgios:

¹ Według Sokratesa Chrysanthios został wyświęcony na biskupa Konstantynopola w 407 r., po śmierci Sisinniosa (*HE* VII 6), ale zbiegł z miasta, nie chciał bowiem objąć tronu (VII 12). Wrócił dopiero, gdy usunięto biskupa Sabbatiosa (VII 5 i 12) i od tego czasu był zwierzchnikiem nowacjan w mieście aż do śmierci w 419 r., czyli przez siedem lat (VII 17), tj. w okresie: 412–419.

² Liddell–Scott: s.v. προσομιλίεω, προσομιλία – *association*; ἡ προσομιλητικὴ (τέχνη) – *the art of discourse*; Lampe: s.v. προσομιλία – *address, sermon*; zob. Eusebios, *Vita Constantini* IV 45 tit. – ‘różne wystąpienia biskupów na zgromadzeniu’, ‘uroczyste mowy wygłaszane przed cesarzem’ (także autorstwa Euzebiusza).

„tworzy ozdoby świata greckiego dla rodzaju ludzkiego” (ποιεῖ δὲ ἀγάλματα, κόσμον Ἑλλήνων τῷ γένει), których koryfeuszem jest Maksentios (zob. I). Rozumiemy, że tymi „ozdobami” byli uczniowie Aburgiosia, spośród których wyróżniał się Maksentios.

Według Sieversa (s. 268) był może ojcem Parthenopaiosa (zob. I), z kolei według Schmida (*RE*) należy go prawdopodobnie utożsamiać z prefektem Aburgiosiem.

Literatura: *PLRE* I Abureius; Sievers (1868), ss. 268–269; W. Schmid, *RE* I (1894), Abureios, col. 127; Seeck, *RE* I (1894), Aburgius 1, col. 127; Seeck (1906), ss. 35, 448; Cribiore (2007), s. 78. **PJ**

ADAMANTIOS [1] (Ἀδαμάντιος)

1 poł. IV w.? / ?

W rękopisach zachowanej parafrazy dzieła *Physiognomonica* Polemona ze Smyrny (zob. I: Polemon 1) jako autor tego streszczenia pojawia się Adamantios sofista (Ἀδαμαντίου σοφιστοῦ Φυσιογνωμονικά). Na pewno był poganinem, czas jego życia pozostaje niepewny. W I rozdziale swego traktatu zwraca się do Konstancjusza: φίλτατε Κωνσταντίε, παρασχέιν σοι τοῦθ' ἡμᾶς προεκαλέσω τὸ σύγγραμμα („Najdroższy Konstancjuszu, wezwalesz mnie, abym dostarczył ci tę pracę”), nie wydaje się jednak, że autor w ten sposób zwracał się do cesarza, tylko do nieznanego nam swojego przyjaciela.

Na ogół utożsamiany jest z Adamantiosiem, którego lekarz Oreibasios (zob. Aneks 2) wymienia kilkakrotnie jako autorytet w swoim kompendium wiedzy medycznej, wysłanym cesarzowi Julianowi (*Synopsis* II 58; III 24. 25. 28. 29. 35; VII 6; IX 57). W pewnym momencie (VII 6) Oreibasios mówi o Adamantiosie w czasie przeszłym, co sugeruje, że wtedy Adamantios już nie żył. Z innego fragmentu (II 58) wynika, że Adamantios był autorem dziełka *O wagaach i miarach* (Περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων). Przyjmuje się również, że to sofista Adamantios napisał zachowany właśnie pod tym imieniem traktat o powstawaniu wiatrów (Περὶ ἀνεμῶν γενέσεως). Dziełko to ze względów stylistycznych datowane jest na okres po III w. (znał je Oreibasios, Aetios i Paweł z Eginy). W zakończeniu traktatu o wiatrach wymieniony został utwór *O powstawaniu snów* (Περὶ ὄνειρων γενέσεως), natomiast Aetios pod imieniem Adamantiosa wymienia traktat *O znakach zsyłanych przez gwiazdy* (Περὶ ἐπισημασιῶν ἀστέρων).

Wydania: R. Foerster, *Scriptores physiognomonici Graeci et Latini*, Leipzig 1893, t. I, ss. 297–426; V. Rose, *Anecdota Graeca et Graeco-Latina. Mitteilungen aus Handschriften zur geschichte der griechischen Wissenschaft*, t. I, Leipzig 1893, ss. C–CIX (traktat o wiatrach); I. Repath, „The *Physiognomy* of Adamantios the Sophist”, [w:] Swain (2007), ss. 493–547.

Literatura: M. Wellmann, *RE* I (1893), Adamantios 1; S. Follet, *DPhA* I (1989), A 17, ss. 51–53; I. Repath, „The *Physiognomy* of Adamantios the Sophist”, [w:] Swain (2007), ss. 487–492. **KS**

ADAMANTIOS [2] (Ἀδαμάντιος)

poł. IV w. / Antiochia?

Adresat listu (ep. 488) Libaniosa z 356 r.; z treści wynika, że był zdolnym adwokatem, dopiero rozpoczynającym karierę. Miał jakiś krewnych w Antiochii.

Literatura: *PLRE* I Adamantius 1; Seeck (1906), ss. 48 (II), 327. **PJ**

ADAMANTIOS [3] (Ἀδαμάντιος)

2 poł. IV w. / ?

Adresat listu (ep. 235) Grzegorza z Nazjanzu (zob. I), wysłanego po 360 r. i zaczynającego się od słów (przekł. J. Stahr): „żądasz ode mnie zwojów (πυκτία), bo dorastasz do retoryki (εἰς ἡτοιμασμένην ἀνηβίαστων), z której się otrząsałem, kiedym przez Boga i dla Boga wzwyż spojrział”. Grzegorz szczyci się, że sam umiał „oddać Słowu słowa” (δοῦναι τῷ Λόγῳ τοὺς λόγους), tj. porzucił retorykę dla Jezusa, i pisze, że wolałby, aby adresat: „żądał ksiąg boskich”, ale „skoro jednak zwycięża, co gorsze, a przekonać cię nie można – masz oto ode mnie te zwoje (τὰ πυκτία), których żądasz”. Grzegorz domaga się za swoje stare i dawno już nieużywane – jak zaznacza – książki zapłaty: „tylko zapłać ty mi z góry za sofistykę (τῆς σοφιστικῆς) nie skąpo, nie ubogo, ale wprost okazale, po pańsku, boć i wy umiecie sobie cenić Kynaigeirów i Kallimachów, trofea Maratonu

i Salaminy, dzięki którym zdaje się wam, żeście i sami szczęśliwi i młodych takimi czynicie (ποιεῖν τοὺς νέους)”. Na koniec życzy adresatowi, żeby użył retoryki „ku dobru” (εἰς καλὸν): „Użyjesz zaś tak, jeśli bojaźń Boża (τοῦ θεοῦ φόβος) – a Boga wszyscy wszędzie czcić powinni – pokona, wedle możności, próżność, chociaż się jej nigdy całkiem nie wyzbywamy”. Zapewnia, że pieniądze uzyskane za książki przekaże na rzecz ubogich.

Adamantios nauczał zatem retoryki, choć trudno orzec gdzie, i był jakimś znajomym Grzegorza. Ten ostatni dopiero wiosną 359 r. wrócił z Aten do Nazjanzu, potem, w 360 r., udał się do pustelni pontyjskiej, a w następnych latach poświęcił się Kościołowi. Wzmianka o dawno nieużywanych księgach może sugerować, że od czasu jego studiów w Atenach upłynęło już nieco czasu. Adamantios mógł więc oznaczać Grzegorza jeszcze w Atenach (Seeck) albo też działał gdzieś w Kappadocji lub innej wschodniej prowincji. Istotną z punktu widzenia identyfikacji Adamantiosa jest kwestia religii, jaką wyznawał. Odwołania Grzegorza do Boga można jednak odczytać dwojako: albo był to wspólny Bóg adresata i odbiorcy, albo też dotyczą one tylko pierwszego z nich. Ton całego listu zdaje się wskazywać, że Grzegorz już wybrał Boga, a Adamantios służy jeszcze retoryce, co byłoby przesłanką (słabą co prawda) za tym, że pozostawał jednak poganinem. Trudno powiedzieć, czy należy go utożsamiać z sofistą Adamantiosem (zob. I: Adamantios 1), autorem parafrazy *Physiognomonica* Polemona ze Smyrny (zob. I: Polemon 1), która powstała po III w. Zwracamy jednak uwagę, że Grzegorz umieszcza adresata swego listu wśród tych, którzy cenią „Kynaigeirów i Kallimachów, trofeja Maratonu i Salaminy” (por. Herodot VI 114), co może nawiązywać do popularnej mowy Polemona na ten temat. To zaś byłoby jakąś (znów słabą!) przesłanką identyfikacji z autorem parafrazy dzieła Polemona.

Literatura: PLRE I Adamantius 2; Seeck (1906), s. 48 (III); S. Follet, *DPhA* I (1989), A 17, ss. 51–53. PJ

ADRASTOS (Ἄδραστος)

I w. / ?

Pod imieniem Lukilliosa, poety żyjącego w czasach Nerona i jeszcze po śmierci tego cesarza (na temat utworów i postaci poety por. Sakolowski, Rozema), zachował się epigram (*Anth.Gr.* XI 392): Μύρμηκος περὸέντος ὑπὲρ καθοσθεῖς / Ἄδραστος ῥήτωρ τοῖον ἔλεξεν ἔπος· / «Ίππασο· τὸν σὸν ἔχεις, ὦ Πήγασε, Βελλεροφόντην», / φέροντατον ἠρώων, ἡμισθανῆ σκελετόν („Retor Adrastos, usiadłszy na grzbiecie mrówki, wypowiedział te słowa: «Leć, Pegazie, masz swojego Bellerofonta!», najodważniejszego z herosów, w połowie trupa”). Wiersz opowiada o bardzo szczupłym, może starym i chorym retorze, albo też górnołotność Adrastosa nie odpowiadała jego realnym zdolnościom retorycznym. Podobny motyw dosiadania mrówki wykorzystał Lukillios w innym epigramie (*Anth.Gr.* XI 104).

Literatura: Sakolowski (1893), ss. 5–27; Rozema (2004), ss. 1–21. KS

Claudius AELIANUS – zob. I: Ailianos

AERIOS (Ἀέριος)

I poł. V w. / Syria?, *Euphratensis?*, Antiochia?

Znany z sześciu listów Theodoret z Cyru, których był adresatem (ep. 30, 66, VII, X, XXIII, L, wszystkie do: Αερίω σοφίστη). W jednym z listów (ep. 66) Theodoret zaprasza Aeriosa do Cyru z okazji wybudowania nowej świątyni na cześć świętych apostołów i proroków, rozpoczynając list słowami: Εἰς τὴν τριπόθητον ὑμᾶς πανήγυριν ἢ τετοκῶτα καὶ θεοεψαμένη καλεῖ („Na tę wspomniałą uroczystość wzywa cię rodzicielka i żywicielka”). Aerios zapewne pochodził z Cyru lub z prowincji *Euphratensis*, a przynajmniej był z nimi blisko związany, np. poprzez zdobyte tu wykształcenie.